

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/307/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115204520
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1115204520.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Karola Riháka a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobkyne: G. T., H.. X. X. XXXX, C. Q. X, C., zast. advokátom Mgr. Dušanom Zatkálkom, ul. Ľudovíta Fullu 9/A, Bratislava, proti žalovanej: HYDROTOUR, cestovná kancelária, a.s., IČO: 31371981, Námestie SNP 15, Bratislava, zast. advokátom JUDr. Júliusom Jánošíkom, Klincová 35, Bratislava, o zaplatenie 701,30 eura s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 23. mája 2016 č.k. 11C/41/2015-115, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že žaloba sa z a m i e t a .

Žalovanej sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 701,30 eur spolu s 5,15 % úrokom z omeškania zo sumy 701,30 eur od 1. 9. 2014 do zaplatenia a ďalej žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 534,72 eur.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že strany dňa 20. 12. 2013 uzavreli zmluvu o obstaraní zájazdu Č.. XXXXXX, ktorej predmetom bolo objednanie zájazdu do Grécka, na ostrov Kos, ubytovacie zariadenie Sovereign Beach 5*, v termíne od 17. 7. 2014 do 28. 7. 2014 pre žalobkyňu, P. M. T., H.. X. X. XXXX, Z. T., H.. XX. X. XXXX B. A. Ď., H.. XX. X. XXXX. Žalobkyňa ako objednávateľka potvrdila svojím podpisom na zmluve, že prevzala ponukový katalóg žalovanej Leto 2014, oboznámila sa s deklaroványm znením popisu zájazdu, prevzala doklad o dojednanom poistení pre prípad úpadku cestovnej kancelárie, oboznámila sa a súhlasila bez výhrad so Všeobecnými zmluvnými podmienkami. V katalógu Leto 2014 je ubytovacie zariadenie Sovereign Beach označené ako päťhviezdičkové, hodnotenie ubytovacieho zariadenia zo strany žalovanej bolo takisto päťhviezdičkové. V katalógu Leto 2014 sa uvádzalo, že ubytovanie malo byť v dvojlôžkových izbách s možnosťou jednej, resp. dvoch prísteliek s klimatizáciou, vlastným sociálnym zariadením, TV SAT, chladničkou, trezorom, telefónom a balkónom. K dispozícii boli aj rodinné izby za príplatok. Stravovanie: all inclusive - raňajky, obed a večera formou bufetových stolov, počas dňa snacky, sendviče, koláčiky, nápoje, zmrzlina, alkoholické a nealkoholické nápoje. V katalógu Leto 2014 ani v zmluve o obstaraní zájazdu Č.. XXXXXX sa neuvádza informácia o vyhadzovaní použitého toaletného papiera do určeného koša a nie do WC, ani o spoplatnení trezora na izbe. Na strane 340 katalógu Leto 2014 sa uvádza, že servis, služby alebo zariadenia zabezpečované hotelom sú odplatné, pokiaľ nie je v katalógu pri konkrétnej službe uvedené inak. Oficiálne hodnotenie ubytovacích kapacít vyjadrené hviezdikami, písmenami alebo inými symbolmi je hodnotením miestnych úradov turistického ruchu, resp. hotelových sietí, v zmysle platnej legislatívy krajiny pobytu, takže nie je možné porovnávať kategorizácie, štandardy a triedy rôznych krajín.

Z tohto dôvodu okrem oficiálneho zaradenia uvádzame aj vlastné subjektívne hodnotenie ubytovacích kapacít, ktoré vychádza zo skúseností žalovanej a nezriedka aj z hodnotenia jej klientov. V hoteloch so zabezpečovanými stravovacími službami sú minibary zväčša prázdne a slúžia k uschovaniu nápojov zakúpených v priestoroch hotela. Pokiaľ sú izby vybavené chladničkou, služba all inclusive neznamená, že budú automaticky dopĺňané jedlom či nápojmi (strana 341 katalógu Leto 2014). Hygienické zvyklosti a predpisy sú v prímorských a južných krajinách tolerantnejšie ako na Slovensku.

3. Cena zájazdu bola pre dve dospelé osoby a dve maloleté deti špecifikovaná v celkovej sume 2.742 eur (2 x 1.034 eur + 2 x 337 eur), ktorú žalobkyňa zaplatila dňa 20. 12. 2013. Na jednu dospelú osobu bola cena určená v sume 1.034 eur a zahŕňala katalógovú cenu dospeléj osoby na základnom lôžku, spätnú letenku C. - E. a občerstvenie na palube, 11x ubytovanie s all inclusive, obojstranný transfer (letisko - hotel a späť), služby delegáta, servisný poplatok na osobu, kompletne poistenie, zľavu v akcii Top First Moment mínus 30 %, 1/2 hodnoty vianočného darčekového kupónu a 1/2 hodnoty Orange kupónu. Na jedno maloleté dieťa bola cena určená na 337 eur a zahŕňala katalógovú cenu 1. a 2. dieťa 2-15 r. na prístelke, servisný poplatok na osobu, kompletne poistenie, zľavu v akcii Top First Moment a detský vianočný kupón.

4. Z fotografií zo zájazdu, ktoré vyhotovila žalobkyňa počas pobytu v hoteli Sovereign Beach v období od 17. 7. 2014 do 28. 7. 2014, vyplýva, že hotel mal 4 hviezdčky a po piatej hviezdčke zostala ešte diera v stene; prestieranie v jedálni hotela aj koberec na recepcii znázorňovali tiež len štyri hviezdčky. Navrhovateľka namietala, že minibar na izbe bol prázdny a nebol dopĺňaný, že musela za používanie trezora na izbe zaplatiť poplatok v sume 40 eur na recepcii hotela (dňa 17. 7. 2014). Bolo menej jedla, nemohli si vybrať rozmanitú bezlepkovú stravu pre vnuka. Najmä namietala manipuláciu s použitým toaletným papierom a v tej súvislosti zvýšenú starostlivosť o vnukov.

5. Žalobkyňa dňa 19. 7. 2014 u delegátky zájazdu spísala písomný záznam o uplatnení práva na odstránenie chybné poskytnutej služby a namietala, že hotel nezodpovedá zmluvne dojednanej kategórii 5*. Hotel sa prezentuje ako 4*. Trezor na izbe bol len za úhradu 40 eur a v ponuke bol zahrnutý v cene ubytovania. Nebola informovaná a z katalógu ani zmluvy to nevyplýva, že použitý toaletný papier sa nemá splachovať do WC, ale odhadzovať do odpadového koša.

6. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „V zmluve o obstaraní zájazdu č. 614878 zo dňa 20. 12. 2013 sa uvádza, že základná cena zájazdu zahŕňa aj ubytovanie. Ubytovanie ako také je špecifikované v katalógu Leto 2014 (strana 172-173), ktorý navrhovateľka obdržala pri podpise zmluvy o obstaraní zájazdu. Podľa katalógu je ubytovanie poskytované v 2-lôžkových izbách s klimatizáciou, vlastným sociálnym zariadením, TV SAT, chladničkou, trezorom, telefónom a balkónom. Za príplatok boli len rodinné izby, ktoré si navrhovateľka neobjednala. Z informácií uvedených na strane 172-173 katalógu (používajúc argumentum a contrario) potom vyplýva, že klimatizácia, vlastné sociálne zariadenie, TV SAT, chladnička, trezor aj telefón boli zahrnuté v cene ubytovania. Neobstojí tvrdenie odporcu, že servis a služby zabezpečované hotelom sú odplátne, pokiaľ nie je v katalógu pri konkrétnej službe uvedené inak. Ak by platila táto hypotéza, potom by odporca v katalógu na strane 172-173 nemusel uvádzať, že rodinné izby v hoteli Sovereign Beach sú za príplatok; takisto by to znamenalo, že odplátne je klimatizácia, TV SAT, chladnička, vlastné sociálne zariadenie, umiestnenie telefónu a trezoru v izbe. Všetky tieto služby boli v katalógu postavené na jednu úroveň, preto ak bola klimatizácia zahrnutá v cene ubytovania, muselo tomu tak byť aj pri trezore. Opačný výklad spôsobuje zmatečnosť katalógu odporcu a neistotu spotrebiteľa pri obstarávaní zájazdu. Navrhovateľka počas zájazdu používala trezor na izbe a za jeho používanie dňa 17.7.2014 zaplatila v hoteli poplatok v sume 40 eur. Odporca pred podpisom ani pri podpise zmluvy o obstaraní zájazdu navrhovateľku neinformoval, že toaletný papier sa nesmie vhadzovať do toalety, ale patrí do koša. Nebolo úlohou navrhovateľky, aby si nad rámec informácií, ktoré jej odporca poskytol o zájazde (pred uzatvorením zmluvy o obstaraní zájazdu a v katalógu Leto 2014), vyhľadávala ešte ďalšie informácie ohľadom tejto skutočnosti, ktorá sa navyše v tom čase ani na webovej stránke odporcu nenachádzala. Odporca sa odvolával na informácie zverejnené na iných internetových stránkach, ako boli jeho vlastné (Y..M..sk B. B. Y..Q..sk), no navrhovateľku na ne v čase uzatvorenia zmluvy o obstaraní zájazdu neupozornil; takisto ju na ne neupozornil ani najneskôr sedem dní pred uskutočnením zájazdu, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 741d ods. 1 OZ.“ Odporca v zmysle § 741i ods. 1 OZ zodpovedá za porušenie záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy o obstaraní zájazdu bez ohľadu na to, či tieto záväzky mal splniť sám (oznámiť zmenu kategorizácie hotela,

manipulácia s použitým toaletným papierom, poplatok za trezor) alebo iný dodávateľ služieb, v tomto prípade hotel Sovereign Beach (oznámenie o zmene kategorizácie hotela a s tým súvisiace služby), ktoré sa poskytujú v rámci zájazdu. Navrhovateľka uplatnila reklamáciu poskytovaných služieb v zákonných lehotách vyplývajúcich z § 741i ods. 1 a ods. 2 OZ najskôr u delegátky odporcu v mieste pobytu v Grécku bezodkladne po zistení nedostatkov a následne aj písomnou formou po návrate zo zájazdu dňa 5.8.2014 (teda v trojmesačnej prekluzívnej dobe od skončenia zájazdu - zájazd sa skončil dňa 28.7.2014 a posledným dňom trojmesačnej doby bol 28.10.2014). Odporca by sa mohol liberovať len za podmienok ustanovených v § 741j ods. 1 OZ, teda ak preukáže, že škoda bola spôsobená objednávateľom, treťou osobou, ktorá nie je spojená s poskytovaním zájazdu, alebo udalosťou, ktorej nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, alebo v dôsledku neobvyklých a nepredvídateľných okolností. Podľa názoru súdu v predmetnej veci nejde ani o jeden prípad možnej liberácie odporcu, pretože škodu nespôsobila navrhovateľka, ani tretia osoba a nejde ani o neobvyklé alebo nepredvídateľné okolnosti, ktoré by mohli vplývať na vznik škody.“ Súd prvej inštancie napokon v odôvodnení napadnutého rozsudku uzavrel nasledovne: „Súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že odporca zodpovedá navrhovateľke za porušenie záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy o obstaraní zájazdu podľa § 741k ods. 2 OZ a je povinný jej zaplatiť rozdiel z ceny zájazdu. Súd považuje rozdiel ceny medzi ponúkanými a poskytnutými službami vo výške 15 % z celkovej ceny zájazdu (411,30 € = 15 % z 2.742,- €) za primeraný, pretože predstavuje menej ako 1/4 dojedanej ceny zájazdu. K tejto sume je potrebné prirátat aj uhradený poplatok za trezor v sume 40,- € podľa § 741i ods. 1 OZ, ktorý mal byť zahrnutý v cene zájazdu, spolu 451,30 €. Navrhovateľka si uplatnila aj náhradu nemajetkovej ujmy v sume 250,- € za znížené potešenie z dovolenky. Súd náhradu nemajetkovej ujmy vyhodnotil podľa § 13 ods. 2 OZ za dôvodnú a v žalovanej sume ju považoval za primeranú vzhľadom na pomer očakávaných zážitkov v čase uzatvorenia zmluvy o obstaraní zájazdu a reálnych zážitkov po príchode do destinácie v Grécku (najmä manipulácia s použitým toaletným papierom s prihliadnutím na vek detí, ktoré sa dovolenky zúčastnili, a zvýšená starostlivosť v tejto súvislosti zo strany navrhovateľky). Ako navrhovateľka uviedla, ak by mala túto informáciu pred uzatvorením zmluvy o obstaraní zájazdu, vybrala by si inú destináciu. Odporca navrhovateľke túto skutočnosť neoznámil, dozvedela sa o nej až od delegátky po prilete do letoviska, čo vyvolalo u navrhovateľky prekvapenie v negatívnom slova zmysle.“ S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie žalobe vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 701,30 eur (411,30 + 40 + 250 = 701,30 eur) z titulu zľavy z ceny zájazdu. Výrok o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania súd prvej inštancie odôvodnil nasledovne: „Navrhovateľka vyzvala odporcu pred začatím tohto konania na úhradu žalovanej sumy písomnou výzvou zo dňa 5.8.2014, ktorá bola odporcovi doručená dňa 6.8.2014. Navrhovateľka vo výzve neurčila lehotu na plnenie, preto ďalším dňom (7.8.2014) jej mal odporca plnenie poskytnúť. Keďže tak neurobil, od 8.8.2014 sa dostal do omeškania. Navrhovateľka žiada priznať úroky z omeškania až od 1.9.2014, z toho dôvodu jej súd priznal úroky z omeškania zo žalovanej sumy až od 1.9.2014 s tým, že úroky z omeškania za obdobie od 8.8.2014 do 31.8.2014 nežiada. V prvý deň omeškania (1.9.2014) predstavovala základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky výšku 0,15% ročne, potom zvýšením o päť percentuálnych bodov predstavujú zákonné úroky z omeškania 5,15% ročne z dlžnej sumy (§ 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z.), ktoré je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke spolu s istinou.“ O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 C.s.p.

7. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. poukázala na ustálenú judikatúru, podľa ktorej v zmluvných vzťahoch medzi občanmi a cestovnými kancelárkami nie je možné aplikovať právo na ochranu osobnosti špeciálne ust. § 741a a nasl. Obč. zák. (nález Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS 228/2016- 14 z 19. 4. 2016, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 468/2014 z 24. 8. 2015). Pokiaľ ide o poplatok 40 eur za trezor, žalovaná v odvolaní namietla, že žalobkyňa nepreukázala, že túto službu skutočne využila a že za ňu zaplatila cenu požadovanú hotelom (30 eur/týždeň, resp. 45 eur/2 týždne). Z pokladničného dokladu predloženeho žalobkyňou nie je zrejmé, či ho vystavil hotel, v ktorom bola žalobkyňa ubytovaná a či tento pokladničný doklad slúži ako potvrdenia za úhradu služby - trezor, pretože táto služba nie je na pokladničnom doklade uvedená. Okrem toho, služba izbový trezor nebola zahrnutá v cene zájazdu. Jednalo sa o vybavenie izby, ktoré bolo osobitne spoplatnené v prípade, ak objednávateľ využije takúto službu. Ďalej žalovaná v odvolaní uviedla, že žalobkyňa si objednala 5* hotel, pričom hotel v tejto kategórii jej bol poskytnutý. Žalobkyňa bola informovaná, že hotel kategórie 5* je tak posudzovaný podľa miestnych úradov, ktoré vydávajú licenciu, ako aj podľa vlastných hodnotení žalovanej. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na ňou predložené dôkazy a to povolenie na prevádzku ubytovacích zariadení pre hotel Sovereign Beach

vydané dňa 5. 4. 2012 štátnym úradom pre cestovný ruch v Kose, potvrdenie ministerstva financií, rozvoja a cestovného ruchu z 26. 4. 2016, v ktorom poverený vedúci Správy Xanthis Agapitos potvrdil, že predmetný hotel spĺňa podmienky pre 5* hotel, na základe čoho bolo vydané potvrdenie z 5.4.2012, výtlačok z webovej stránky Y.O.-O. O. R. Pages prevádzkovanvej ministerstvom cestovného ruchu, na ktorej je predmetný hotel evidovaný ako 5* hotel a výtlačok z webovej stránky www.booking.com, na ktorej je predmetný hotel prezentovaný ako 5* hotel. Žalovaná má za to, že žalobkyňa nepreukázala, že by predmetný hotel nespĺňal požiadavky pre kategorizáciu 5* hotela, pretože neuviedla skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že predmetný hotel nedisponoval takým vybavením alebo službami, aby mohol byť kategorizovaný ako 5* hotel. Žalovaná ďalej v odvolaní reagovala na to, že súd prvej inštancie priznal žalobkyni zľavu z ceny zájazdu aj z dôvodu, že podľa tvrdenia žalobkyne minibar nachádzajúci sa v jej izbe nebol pravidelne dopĺňaný. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na to, že na str. 240 katalógu Leto 2014 žalobkyňa informovala, že „v hoteloch so zabezpečenými stravovacími službami sú minibary zväčša prázdne a slúžia k uschovaniu nápojov zakúpených v priestoroch hotela.“ Žalovaná sa v zmluve o obstaraní zájazdu nezaviazala poskytnúť občerstvenie v minibare, resp. jeho pravidelné dopĺňanie. K tvrdeniu žalobkyne, že strava v hoteli bola na nižšej úrovni, ako je tomu pri 5* hoteloch a že jej vnukovi nebola poskytnutá bezlepková strava, žalovaná v odvolaní uviedla, že podľa zmluvy o obstaraní zájazdu mala zabezpečiť žalobkyni stravu vo formáte all inclusive a takáto strava bola žalobkyni aj poskytnutá. Žalobkyňa v konaní nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by potvrdzoval opak. Žalobkyňa nemala so žalovanou zmluvne dojednanú bezlepkovú stravu pre jej vnuka. Pokiaľ ide o potrebu vyhadzovať toaletný papier do nádoby na to pripravenej, žalovaná poukázala na to, že na str. 342 katalógu Leto 2014 žalobkyňa informovala, že „hygienické zvyklosti, predpisy sú v prímorských a južných krajinách tolerantnejšie ako u nás.“ O tom, že toaletný papier je vhodné po použití vyhadzovať do špeciálnej nádoby, bola žalobkyňa informovaná po prilete do destinácie. Okrem toho, žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by od nej hotel vyžadoval vyhadzovanie toaletného papiera do pripravenej nádoby, resp. že by za nedodržanie týchto pokynov hrozila žalobkyni nejaká sankcia. Ďalej žalovaná v odvolaní namietla, že predmetného zájazdu sa okrem žalobkyne zúčastnili ďalšie 3 osoby, ktoré boli objednávateľmi zájazdu. Tieto osoby zľavu z ceny zájazdu neuplatnili a ich nárok na zľavu z ceny zájazdu je premičaný. Napokon žalovaná v odvolaní spochybnila správnosť výpočtu zľavy z ceny zájazdu zo strany súdu prvej inštancie. Cena ubytovania po zohľadnení zľavy 1.132 eur predstavuje sumu 2006 eur, pričom po odpočítaní 25,4 % za cenu letenky, čo je 509,52 eur, predstavuje cena ubytovania a stravy pre 4 osoby 1.496,48 eur. Zľava vo výške 15 % sa preto mala vypočítavať zo sumy 1.496,48 eur, čo predstavuje sumu 224,47 eur.

8. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil. Uviedla, že priznanie nemajetkovej ujmy je prípustné, čo vyplýva z Judikatúry Európskeho súdneho dvora. Žalobkyňa trezor využívala, pričom hotel od nej za to požadoval úhradu 40 eur a vydal jej doklad, ktorý predložila súdu prvej inštancie. Čo sa týka tvrdení uvedených pod bodom IV. odvolania, tieto žalobkyňa považuje za tendenčné, nepravdivé a vykonštruované. V zmluve o obstaraní zájazdu bola ako objednávateľ uvedená iba žalobkyňa, ostatní účastníci zájazdu boli v tejto zmluve uvedení iba ako spolucestujúce osoby.

9. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal dovolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny.

10. Ústavný súd SR v odôvodnení uznesenia z 19. 4. 2016 sp. zn. III. ÚS 228/2016 uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Nitre vyslovenom v rozsudku z 1.12.2011 č.k. 9Co 189/2011-149 v časti nepriznania náhrady nemajetkovej ujmy sťažovateľom. Krajský súd v Nitre v odôvodnení spomenutého rozsudku okrem iného uviedol: „Odvolací súd, zaoberajúc sa návrhom žalobcov na posúdenie ich nároku z dôvodu náhrady nemajetkovej ujmy za stratu pôžitku z dovolenky v zmysle § 741k ods. 2 a § 13 ods. 2 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> (druhý nárok), ako aj nároku na primerané zadosťučinenie v peniazoch za nekalosúťažné konanie spočívajúce v klamlivej reklame v zmysle § 53 Obchodného zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>> (tretí nárok), dospel k záveru, že v danom prípade nebolo možné nimi žiadanú náhradu im priznať ani s poukazom na ust. § 13 ods. 2 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> a ani podľa § 53 Obchodného zákonníka. Je tomu tak preto, že Občiansky zákonník č. 40/1964 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Zb. v platnom znení obsahuje osobitnú úpravu zmluvy o obstaraní zájazdu (§ 741a až § 741k), ktorá bola doň zaradená zák. č.

281/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/281/>> Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr, v znení neskorších zmien a doplnkov, s účinnosťou od 1. 10. 2001 a ktorá zmena sa udiala v súlade so Smernicou č. 90/314/EHS Rady zo dňa 13. 6. 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb pri implementácii komunitárneho práva. Smernica v čl. 5 ods. 1 stanovuje, že musí byť zabezpečené, aby organizátor alebo predajca, ktorý je zmluvnou stranou, zodpovedali spotrebiteľovi za riadne plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy. Článok 5 uvedenej smernice je potrebné vykladať tak, že zásadne zaručuje spotrebiteľovi nárok na náhradu imateriálnej (nemajetkovej) ujmy, ktorú utrpel ako následok nesplnenia alebo vadného plnenia povinnosti. Škodou sa rozumie zásah tak do telesnej alebo majetkovej sféry človeka, ako aj zásah do jeho psychickej integrity. Smernica nevylúčila imateriálny aspekt škody a jej cieľom bolo vytvoriť pojem, ktorý by kryl aj imateriálnu stránku. Členské štáty mali podľa smernice zabezpečiť, alebo predajca služieb zabezpečil spotrebiteľovi utrpenú škodu v príčinnej súvislosti s nesplnením alebo vadným plnením zmluvy. Jednotlivé členské štáty Európskej únie implementovali smernicu rôznymi spôsobmi, pričom Slovenská republika v súvislosti s jej implementáciou právo na imateriálnu ujmu v Občianskom zákonníku výslovne neupravila. Pokiaľ by aj odvolací súd zvažoval širší výklad Smernice č. 90/314/EHS, najmä čl. 5, pri nedostatočnej implementácii smernice do nášho právneho poriadku, podľa názoru odvolacieho súdu okolnosti daného prípadu, ktoré neboli výnimočné, by neodôvodňovali takýto postup. Odvolací súd posudzoval nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy (nárok za stratu pôžitku z dovolenky) aj v zmysle § 741 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> a § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> (druhý nárok) a dospel k záveru, že náhradu škody (nemajetkovej ujmy) podľa tohto zákonného ustanovenia nemožno žalobcom priznať. Z výkladu ústavy, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka nepochybne vyplýva, že ak je daná špeciálna ochrana v Občianskom zákonníku, ktorá je uvedená v súlade so systematickým zaradením do VIII. hlavy 8. časti (záväzkové právo), nemožno potom zamieňať nárok podľa § 13 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> s nárokmi žalobcov, ktoré sú plne opodstatnené podľa špeciálnej úpravy v Občianskom zákonníku § 741a až § 741k. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že v súčasnosti nie je možné v takýchto zmluvných vzťahoch medzi občanmi a právnickými osobami (cestovnými kancelármi) aplikovať právo na ochranu osobnosti so všetkými dôsledkami, lebo tomu bráni špeciálne zákonné ustanovenie, ktoré samozrejme nemožno zlučovať s ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Ústavný súd v spomenutom uznesení ďalej v súvislosti s nemajetkovou ujmom uviedol: „Ústavný súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu, ktorý uzavrel, že v situácii, keď Slovenská republika v súvislosti s implementáciou smernice právo na imateriálnu ujmu v Občianskom zákonníku výslovne neupravila a širší výklad smernice okolnosti daného prípadu, ktoré neboli výnimočné, neodôvodňujú, nemožno iba s ohľadom na existenciu smernice právo na imateriálnu ujmu sťažovateľom priznať.“

11. Možno teda zhrnúť, že podľa ustálenej judikatúry v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje ust. § 741a až 741k Obč. zák. (zmluva o obstaraní zájazdu) nemožno priznať objednávateľovi zájazdu náhradu nemajetkovej ujmy (strata pôžitku z dovolenky) v zmysle § 13 Obč. zák., pretože špeciálna úprava zmluvy o obstaraní zájazdu obsiahnutá v 8. hlave 4. oddiele Obč. zák. v znení platnom do 1. 1. 2019 (ust. § 741a až 741k) priznanie náhrady nemajetkovej ujmy neumožňuje. Odvolací súd dodáva, že štvrtý oddiel ôsmej hlavy Občianskeho zákonníka bol zrušený zákonom č. 170/2018 Z.z. o zájazdoch, spojených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. 1. 2019. Tento zákon v § 23 ods. 1 priznáva cestujúcemu (pôvodne objednávateľovi zájazdu) nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci je však použitie tohto zákona vylúčené vzhľadom na jeho prechodné ust. § 33 ods. 4. V časti náhrady nemajetkovej ujmy teda žaloba nie je dôvodná a napadnutý rozsudok nie je vecne správny v časti, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi 250 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou argumentáciou žalovanej, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by predmetný hotel nespĺňal požiadavky kladené na kategóriu 5* hotelov. V tejto časti žalobkyňa žalobu odôvodnila iba tým, že na vstupe do hotela bola uvedená kategorizácia 4* a že kategorizácia 4* sa prejavila na službách a to konkrétne na menšom výbere jedál, na chýbajúcom vybavení minibaru a jeho nedopĺňaním nápojmi. K tomu treba uviesť, že žalovaná listinnými dôkazmi v konaní preukázala, že predmetný hotel mal kategorizáciu 5* a tieto dôkazy žalovaná uviedla aj v odvolaní. Iba subjektívny ničím nepodložený názor žalobkyne na kvalitu stravy nemôže odôvodniť záver,

že predmetný hotel nespĺňal požiadavky 5* hotela. Strava bola žalobkyni poskytovaná vo formáte all inclusive a ani samotná žalobkyňa nepopierala, že by takáto strava žalobkyni nebola poskytovaná. Odvolací súd súhlasí so žalovanou aj v tom, že zo zmluvy o obstaraní zájazdu a ani z katalógu Leto 2014 nevyplýva záväzok žalovanej poskytovať občerstvenie v minibare, resp. dopĺňať v ňom nápoje. V katalógu Leto 2014 sa na str. 173 uvádza, že súčasťou izby v hoteli Sovereign Beach je chladnička, ale nič sa tu nehovorí o jej dopĺňaní. Napr. pri hoteli Adalya Ocean Deluxe (str. 241) sa v tomto katalógu uvádza, že v izbe sa nachádza minibar denne dopĺňaný vodou, sódou, nealkoholickými nápojmi a pivom. Navyše, na str. 341 katalógu Leto 2014 sa nachádza upozornenie, že pokiaľ sú izby vybavené chladničkou, služba all inclusive neznamená, že budú automaticky dopĺňané jedlom alebo nápojmi. V konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa mala so žalovanou zmluvne dojednanú bezlepkovú stravu pre vnuka žalobkyne - účastníka predmetného zájazdu.

13. Až úsmevne vyznieva záver súdu prvej inštancie, že dôvodom pre zľavu z ceny zájazdu je aj fakt, že v predmetnom hoteli bolo nutné vyhadzovať použitý toaletný papier do nádoby na to určenej. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je potrebné bližšie túto okolnosť rozvádzať. Treba hádam iba uviesť, že každá krajina má iné zvyklosti a hygienické štandardy, ktoré musí každý návštevník rešpektovať, pričom o tomto bola žalobkyňa poučená na str. 342 katalógu Leto 2014.

14. Pokiaľ ide o trezor, táto služba nebola zahrnutá v cene zájazdu. Preto ak použite trezora prevádzkovateľ hotela spoplatňoval, nemôže byť táto okolnosť dôvodom pre zľavu z ceny zájazdu. Žalobkyňa do spisu založila pokladničný doklad, z ktorého vyplýva úhrada sumy 40 eur (č. l. 16). Z tohto dokladu však vyplýva iba to, že žalobkyňa sumu 40 eur zaplatila dňa 17. 7. 2014 na nešpecifikovanej recepcii a žiadne bližšie údaje z neho nevyplývajú. Nie je preto možné jednoznačne ustáliť, či táto platba súvisela s použitím trezora.

15. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyni nevznikol nárok na zľavu z ceny predmetného zájazdu a napadnutý rozsudok teda nie je správny. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa § 388 C.s.p. tak, že žalobu zamietol. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že v právnom vzťahu so žalovanou bola iba žalobkyňa ako objednávateľ zájazdu. Žalovanej dáva odvolací súd za pravdu v tom, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď zľavu vyčíslil z celej ceny zájazdu 2.742 eur, hoci ide o cenu zahŕňajúcu aj cenu leteniek. Nie je sporné, že žalobkyňou uplatnená zľava sa týkala iba ubytovania a stravy.

16. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).